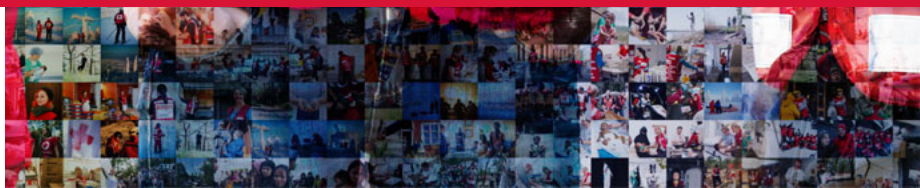

Punainen Risti

HETA HYVÄRINEN: Opit ja kehitystarpeet vapaaehtoistoiminnassa – 24.11.2021

Vastuualueena koulutus- ja harjoitustoiminta yhteistyössä viranomaisten kanssa

Odotukset / tulokset:

- Enemmän vapaaehtoisia valmiudessa ✓
- Toimiva johtamismalli ✓
- Järjestöjen henkilökunta kyvykäs käynnistämään toiminnan ✓
- Kokemusten ja parhaiden käytäntöjen jakaminen Suomessa ja Itämeren alueella ✓

Hankkeen toteutus

KOULUTUKSET
11 KPL

HARJOITUKSET
4 KPL

YHTEISTYÖRYHMÄT
JA TAPAAMISET
32 KPL

KV-WEBINAARIT JA
KOKOUKSET
14 KPL

Havaintoja ja suosituksia vapaaehtoistoiminnan käytännöistä

1. Vapaaehtoisten pääsy tilannekuvaan

2. Avainhenkilöt ja henkilökohtaiset suhteet

3. Alueiden, toimintatapojen ja koulutusmallien erot

4. Tilojen kartoitus vapaaehtoistoiminnoille

5. Yhteiset tavoitteet harjoituksille

6. Viestintä

7. Vapaaehtoisten motivointi

Tilannekuva

Viestintä

ei kuin mahdollista,
se voi olla täysin 1:1 -pääväriä.

1. Vapaaehtoisten pääsy tilannekuvaan

HAVAINTO: Kentällä toimivilla vapaaehtoisorganisaation edustajilla ei ole pääsyä tilannekuvatyökaluihin. Vapaaehtoisten johtopaikalla sen sijaan on – tai ainakin pitäisi olla.

SUOSITUS: Kentällä toimivilla työntekijöillä ja joukkueenjohtajilla on oltava jatkuva pääsy tilannekuvatyökaluihin. Tietoa tarvitaan esimerkiksi rantapuhdistuksen etenemisestä, öljyn ajautumisennusteista ja öljyyntymisen asteesta kullakin alueella.

2. Avainhenkilöt ja henkilökohtaiset suhteet

HAVAINTO: Vapaaehtoispuolella öljyntorjuntayhteistyö viranomaisten kanssa on riippuvaista tietyistä, harvoista avainhenkilöistä, ja yhteistyö perustuu pitkälti henkilökohtaisille suhteille. Tämä on sekä uhka että mahdollisuus.

SUOSITUS: Vapaaehtoisorganisaatiota on laajennettava kouluttamalla lisää asiantuntijoita keskeisiin tehtäviin. Näin vähennetään haavoittuvuutta ja vältetään toiminnan lamaantuminen erityisesti laajoissa ja pitkäkestoisissa onnettomuuksissa. Lisäksi asiantuntijoiden arkinen työkuorma kevenee.

Sascha Regmann "Case studies and response options"
(PRO Bird, Germany)

Agni Kaldma "The tasks and expertise in the care of oiled animals"
(Ministry of the Environment, Estonia)

Vanessa Ryan "Developing oiled wildlife response in Europe"
(WWF Finland)

Registration is open until the 28th of March in [HERE](#)
More information: kadri.aller@elfond.ee

3. Alueiden, toimintatapojen ja koulutusmallien erot

HAVAINTO: Vapaaehtoisten näkökulmasta on edelleen haasteellista, että eri alueilla toimitaan eri tavoin. Toimintatavat, koulutusmallit ja lomakkeet eroavat toisistaan.

SUOSITUS: Vapepan olemassa olevat rakenteet mahdollistavat viranomaisien ja järjestöjen kohtaamisen, vaikka alueella ei öljyntorjunnan yhteistyöryhmää olisikaan. Maakunta- ja paikallistoimikunnissa voidaan käydä toimintatapoja läpi.

4. Tilojen kartoitus vapaaehtoistoiminnoille

HAVAINTO: Vapaaehtoisorganisaation toimintoihin soveltuvia tiloja ei ole kartoitettu etukäteen, vaikka näin toimimalla voitaisiin käyttää näitä tiloja jo harjoituksissa ja itse onnettomuudessa toiminta voitaisiin käynnistää nopeammin.

SUOSITUS: Viranomainen osoittaa muutamia vapaaehtoisten perustamiskeskukseksi, johtopaikaksi tai lintuhoitolaksi soveltuvia rakennuksia rannikkoalueilta. Yhteistoimintaharjoituksia järjestetään näissä paikoissa.

5. Yhteiset tavoitteet harjoituksille

HAVAINTO: Perinteisesti viranomaisilla ja järjestöillä on ollut omat harjoitustavoitteensa eikä näitä ole mietitty yhdessä. Yhteisten tavoitteiden puuttuminen vaikeuttaa toiminnan koordinoitua ja kokonaiskuvan saamista.

SUOSITUS: Harjoituksesta vastaava viranomais huolehtii, että suunnittelun alussa laaditaan yhteiset tavoitteet harjoitukselle. Tämä parantaa viestintää, logistiikkaa ja tilannekuvaa olennaisesti.

6. Viestintä

HAVAINTO: Vapaaehtoisten roolit ja tehtävät olivat epäselviä eikä heillä ei ollut tietoa tarvittavista varusteista, viestivälineistä tai toisten vapaaehtoisryhmien tekemisistä.

SUOSITUS: Harjoituksesta vastaavan viranomaisen tulee koordinoida suunnittelua ja viestiä selkeästi, keitä kolmannen sektorin toimijoita harjoitukseen halutaan mukaan ja mihin tehtäviin. Viranomaisen tulee laatia, hyväksyttää ja käydä yhdessä järjestöjen kanssa läpi harjoituksen johto- ja viestikaaviot sekä viestintä- ja turvallisuus-suunnitelmat. Nimetään vapaaehtoiset ajoissa rooleihin ja käydään niihin sisältyvät tehtävät läpi.

7. Vapaaehtoisten motivointi

HAVAINTO: Öljyonnettomuuksia sattuu onneksi melko harvoin, mikä tekee haasteelliseksi taitojen ylläpidon, johtamisen ja vapaaehtoisten pysymisen reservissä. Henkilökohtaiset suhteet eivät muodostu tai pysy yllä, kuten useammin harjoittelevissa ryhmissä. Koronapandemia vaikeutti toimintaa.

SUOSITUS: Järjestetään vapaaehtoisille täydennyskoulutusta, harjoituksia ja tapaamisia säännöllisesti ja tasapuolisesti eri alueilla. Huolehditään siitä, että viestintä on riittävää, vapaaehtoisilla on mukavaa ja heidän kulunsa korvataan. Tehdään selväksi, että tehtävissä on mahdollisuus halutessaan kehittyä ja saada lisää vastuuta.

Kiitos!

Punainen Risti

Lisätiedot, ajatukset, ideat ja kysymykset: heta.hyvarinen@redcross.fi tai 040 191 3393.